

Dosarul nr. 2ri-395/17

Instanța de fond: CA Comrat – T. Starciuc

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă,

judecători

Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Ion Druță, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Terzi Ivan, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate,

în cauza la cererea înaintată de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate cu privire la validarea popririi și încasarea de la terțul poprit Chioroglo Edgar în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com” a datoriei în mărime de 3 471 500 lei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017, prin care s-a respins cererea de validare a popririi și încasarea datoriei,

C O N S T A T Ă :

La 04 ianuarie 2016 SRL „Ataival Service” s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă față de SRL „Titanconstruct. Com”.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 06 ianuarie 2016 s-a admis cererea introductivă depusă de SRL „Ataival Service” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Titanconstruct.Com”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu Pascarenco Elena.

Prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 26 februarie 2016 s-a intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Titanconstruct.Com”, fiind desemnat administrator al procesului de insolabilitate Terzi Ivan.

La 10 iulie 2017 administratorul SRL „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate, Terzi Ivan s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere către Chioroglo Edgar, solicitând validarea popririi în sumă de 3 471 500 lei și încasarea de

la terțul poprit Chioroglo Edgar în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate a datoriei în mărime de 3 471 500 lei.

În motivarea cererii administratorul a invocat că în scopul executării obligațiilor pecuniare, în calitate de persoană responsabilă de valorificare și lichidare a masei debitoare, în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (5) al Legii insolabilității, prin somația expediată terțului poprit Chioroglo Edgar, a înființat poprirea și a solicitat achitarea datoriei în mărime de 3 471 500 lei.

A menționat că Chioroglo Edgar a fost administrator și fondator al SRL „Titanconstruct.Com”, având raporturi de drept civil.

Potrivit informației eliberate de Filiala BC „FinComBank” SA Comrat la 15.06.2017 a constatat că în perioada 28.05.2010-07.02.2014 Chioroglo Edgar personal a primit din contul de decontare al SRL „Titanconstruct.Com” mijloace bănești în mărime de 3 471 500 lei. Însă, în evidența contabilă lipsesc probe care ar confirma că Chioroglo Edgar a depus suma menționată în casa SRL „Titanconstruct.Com”.

Administratorul insolabilității a invocat prevederile art. 575 alin. (1) Cod Civil, care indică că în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul recepționării cererii creditorului. Deoarece în tranzacțiile nominalizate, nu este indicat termenul de executare, creditorul este îndreptățit să solicite oricând executarea obligațiilor de a restitui suma primită de la Bancă din contul SRL „Titanconstruct.Com”.

Astfel, în temeiul art. 126 alin. (2) al Legii insolabilității a fost expediată lui Chioroglo Edgar notificare, care a fost recepționată la 26.06.2017, prin care s-a solicitat ca ultimul să depună pe contul de acumulare al SRL „Titanconstruct.Com” suma datorată, însă aceste cerințe au fost ignorate.

Prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017 s-a respins cererea administratorului SRL „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate, Terzi Ivan cu privire la încasarea de la terțul poprit Chioroglo Edgar suma datoriei în mărime de 3 471 500 lei și s-a desființat poprirea instituită asupra terțului poprit Chioroglo Edgar. (f.d. 52, 53-56)

La 22 septembrie 2017 Terzi Ivan, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate a înaintat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de validare a poprirei terțului poprit Chioroglo Edgar să fie admisă integral cu încasarea de la terțul poprit Chioroglo Edgar în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com” a datoriei în sumă de 3 471 500 lei (f.d. 67-69).

În motivarea recursului recurentul a invocat că hotărârea instanței de insolabilitate este ilegală și neîntemeiată, deoarece nu s-a luat în considerație argumentele și probele prezentate.

A invocat că au fost invocate suficiente argumente și prezentate suficiente probe care demonstrează că fostul administrator al SRL „Titanconstruct.Com” Chioroglo Edgar din momentul dispariției documentelor contabile nu a întreprins nici o măsură pentru a le restabili.

Consideră că fostul administrator al SRL „Titanconstruct.Com” până la inițierea procesului de insolvență și după, intenționat, nu a contribuit la restabilirea contabilității deoarece dorește să ascundă primirea sumelor de bani din contul Societății ca, ulterior să-i însușească în folosul său.

De asemenea, la emiterea hotărârii instanța de insolvență nu a aplicat normele care trebuiau aplicate și a interpretat eronat normele materiale aplicabile speței, neasigurând caracterul echitabil al procedurii, ceea ce reprezintă o violare a art. 6 § 1 CEDO.

Recurentul a mai menționat că lipsa documentelor contabile la SRL „Titanconstruct.Com”, care ar arăta că Chioroglo Edgar a introdus în casa Societății suma de 3 741 500 lei, se confirmă prin materialele cauzei și prin faptul că ultimul nu a negat acest fapt, iar potrivit art. 123 alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

La 11 decembrie 2017 Chioroglo Edgar a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Terzi Ivan, administratorul SRL „Titanconstruct.Com” în proces de insolvență, ca fiind neîntemeiat. (f.d. 92-94)

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat în termen recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017. (f.d. 140-151)

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Curtea de Apel Comrat prin hotărârea din 06 septembrie 2017 a respins cererea de validare a popririi depusă de administratorul debitorului SRL „Titanconstruct.Com” și încasarea de la terțul poprit Chioroglo Edgar a datoriei în sumă de 3 471 500 lei și a desființat poprirea instituită asupra terțului poprit Chioroglo Edgar.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră prematură concluzia instanței de insolvență, din următoarele motive.

La 04 ianuarie 2016 SRL „Ataival Service” a depus în instanța de insolvență cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolvență față de SRL „Titanconstruct.Com”.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 06 ianuarie 2016 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Ataival Service” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Titanconstruct.Com”. Ulterior, instanța de insolabilitate prin hotărârea din 26 februarie 2016 a constatat starea de insolabilitate și a fost intentat proces de insolabilitate față de SRL „Titanconstruct.Com”, fiind numit în calitate de administrator Terzi Ivan.

L 10 iulie 2017 Terzi Ivan, administratorul SRL „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate a depus în instanța de insolabilitate cerere de validare a popririi față de Chioroglo Edgar și a solicitat încasarea de la terțul poprit datorita în sumă de 3 471 500 lei, ridicată de acesta de la contul Societății în perioada 18.01.2011-07.02.2014, în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com”.

Instanța de insolabilitate, în lipsa opozițiilor terțului poprit, dar în prezența administratorului insolabilității a respins cererea de validare a popririi depusă de administratorul debitorului SRL „Titanconstruct.Com” și încasarea de la terțul poprit Chioroglo Edgar a datoriei în sumă de 3 471 500 lei și a desființat poprirea instituită asupra terțului poprit Chioroglo Edgar.

Instanța de insolabilitate în argumentarea hotărârii sale de respingere a cererii a invocat că lipsesc dovezi, care ar demonstra că în urma acțiunilor lui Chioroglo Edgar au apărut obligațiuni față de SRL „Titanconstruct.Com”, iar informația prezentată de către administratorul insolabilității Terzi Ivan, arată mișcarea surselor financiare la contul SRL „Titanconstruct.Com” în activitatea Societății, dar nu apariția obligațiilor lui Chioroglo Edgar față de debitor.

De asemenea, instanța de insolabilitate a susținut că lipsa documentelor contabile a SRL „Titanconstruct.Com” se examinează de organele de drept, la cererea fostului administrator al debitorului insolabil, cu privire la furtul documentelor contabile, ceea ce nu este negat de către participanții la proces, iar de a imputa destinatarului de bani lipsa documentelor contabile, care certifică temeinicia banilor eliberați și transmiterea acestora în casieria Societății, este un fapt inoportun.

În dezacord cu aceste concluzii instanța de recurs reține prevederile art. 43 alin. (1) al Legii contabilității nr. 113 din 27.04.2007 potrivit căroră, entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității (denumite în cele ce urmează documente contabile). (2) Documentele contabile vor fi sistematizate și păstrate în termenele și conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova. (3) Răspunderea pentru organizarea păstrării și integritatea documentelor contabile o poartă conducătorul entității. În cazul destituirii conducătorului entității sau a persoanei responsabile de păstrarea documentelor contabile, aceste documente se transmit persoanei nou-numite. Transmiterea se efectuează prin întocmirea unui proces-verbal de predare-primire, în prezența comisiei, cu indicarea, în compartimentele respective ale acestuia, a categoriilor concrete și a termenelor de păstrare a documentelor, precum și a documentelor care lipsesc. (4) La

păstrarea documentelor contabile, entitățile sunt obligate să asigure protejarea acestora de corectări. (5) Documentele contabile pot fi ridicate (sechestrare) de către organele autorizate. Conducătorul entității sau persoana autorizată de acesta sunt obligați, în prezența reprezentanților organelor care ridică (sechestrarează) documentele, să facă copii de pe acestea, cu indicarea temeiului și datei ridicării (sechestrării). Copiile respective se certifică prin semnăturile persoanelor care au ridicat (sechestrat) documentele. Pentru documentele ridicate (sechestrare) se întocmește un proces-verbal care se semnează de reprezentantul organului ce ridică (sechestrarează) și de conducătorul entității respective sau de persoana autorizată de acesta. (6) În cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv.

Instanța de recurs notează că administratorul insolvenței a susținut că Chioroglo Edgar nu i-a transmis documentele contabile și ștampila întreprinderii, invocând că au fost furate, iar pentru acest fapt a depus o plângere la organele de drept, însă la materialele cauzei nu au fost prezentate probe, prin care se va arăta că Chioroglo Edgar în plângerea s-a ar indica lista documentelor furate, la ce etapă de examinare se află și dacă au fost întreprinse careva măsuri pentru a stabili cine este vinovat.

De asemenea, instanța de insolvență nu are nici o confirmare, dacă conducătorul entității, după pierderea documentelor contabile, a purces la restabilirea documentelor contabile.

Mai mult, instanța de insolvență nu a solicitat de la fostul administrat Chioroglo Edgar să prezinte informație privind scopul ridicării de pe contul Societății a sumei de 3 471 500 lei și modul de folosire a acestor bani.

Conform art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (2) Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

La caz, instanța de recurs a constatat că instanța de insolvență în argumentarea poziției sale s-a bazat pe probele și pe argumentele invocate de către administratorul insolvenței Terzi Ivan, fără a ține cont de faptul că nu a fost prezent terțului poprit Chioroglo Edgar, or, este necesar de a asculta și poziția și argumentele ultimului.

Respingând cererea de validare a popririi și desființarea popririi, instanța de insolvență nu a cercetat toate probele care ar demonstra cu certitudine existența sau lipsa sumei datorate de către Chioroglo Edgar, dacă acțiunile lui cad sub incidența art. 126 sau art. 248 al Legii insolvenței.

Instanța de recurs reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

Art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică inclusiv o procedură bazată pe principiul contradictorialității și egalității armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții, care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură bazată pe principiul contradictorialității presupune dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Drept urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa hotărârea Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat în alt complet de judecată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Terzi Ivan, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com” în proces de insolabilitate.

Se casează hotărârea Curții de Apel Comrat din 06 septembrie 2017.

Se remite cauza la rejudecare în instanța de insolabilitate Curtea de Apel Comrat în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

judecători

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas